

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. liepos 6 d.
(OR. en)

10152/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0159 (NLE)

ECOFIN 638
CADREFIN 333
UEM 173
FIN 514

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS dėl Graikijos ekonomikos
gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

... m. ... d.

dėl Graikijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė,¹ ypač į jo 20 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

¹ OL L 57, 2021 2 18, p. 17.

kadangi:

- (1) COVID-19 protrūkis sutrikdė Graikijos ekonomiką. 2019 m. Graikijos vienam gyventojui tenkantis bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP) sudarė 55 % Sąjungos vidurkio einamosiomis kainomis. Pagal Komisijos 2021 m. pavasario prognozę Graikijos realusis BVP 2020 m. sumažėjo 8,2 % ir numatoma, kad 2020 m. ir 2021 m. iš viso jis sumažės 4,5 %. Tarp vidutinio laikotarpio ekonominės veiklos rezultatus veikiančių įsisenėjusių veiksnių – aukštas ilgalaikio nedarbo lygis ir vangus našumo augimas dėl ekonominės veiklos koncentracijos tradiciniuose ir mažai inovatyviuose sektoriuose. Be to, privačiasias investicijas stabdo didelė reglamentavimo našta, biurokratizmas ir lėta bei neveiksminga teisingumo sistema;

- (2) Europos semestro kontekste 2019 m. liepos 9 d. ir 2020 m. liepos 20 d. Taryba Graikijai pateikė rekomendacijų. Visų pirma 2019 m. Taryba Graikijai rekomendavo 2019 m. ir 2020 m. imtis šių veiksmų: a) užtikrinti tvarų ekonomikos atsigavimą ir panaikinti perviršinį makroekonominį disbalansą, tęsiant ir baigiant reformas pagal 2018 m. birželio 22 d. Euro grupės posėdyje po programos įgyvendinimo priimtus įsipareigojimus (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1)¹, ir b) vykdyti su investicijomis susijusią ekonominę politiką, sutelkiant dėmesį į tvarų transportą ir logistiką, aplinkos apsaugą, energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir jungčių projektus, skaitmenines technologijas, mokslinius tyrimus ir plėtrą, švietimą, igūdžius, įsidarbinamumą, sveikatą ir miesto teritorijų atnaujinimą, atsižvelgiant į regioninius skirtumus ir į būtinybę užtikrinti socialinę įtrauktį (2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2). 2020 m. Taryba Graikijai rekomendavo 2020 m. ir 2021 m. imtis šių veiksmų: a) laikantis Stabilumo ir augimo pakto bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas; kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas; stiprinti sveikatos sistemos atsparumą ir užtikrinti adekvačias bei vienodas galimybes gauti sveikatos priežiūrą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1); b) sušvelninti krizės poveikį užimtumui ir socialinį poveikį, be kita ko, įgyvendinant priemones, pavyzdžiui, sutrumpinto darbo laiko tvarką, ir užtikrinant veiksmingą aktyvumo skatinimo paramą (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2);

¹ Šie politiniai įsipareigojimai susiję su struktūrinėmis reformomis, pradėtomis pagal ekonominio koregavimo programas, kuriomis siekiama pagerinti Graikijos ekonomikos veikimą, o jų vykdymo terminai siekia 2022 m. vidurį. Jų vykdymas stebimas vykdant griežtesnę priežiūrą ir kas ketvirtį atliekant pažangos apžvalgas, ypač daug dėmesio skiriant: a) fiskalinei, įskaitant fiskalinę struktūrinę, politikai; b) socialinei gerovei; c) finansiniam stabilumui; d) darbo ir produktų rinkai; e) Graikijos turto ir dalyvavimo valdant turtą įmonei ir privatizavimui ir f) viešojo administravimo modernizavimui.

c) skubiai imtis priemonių likvidumui ir nuolatiniam kreditų ir kitokio finansavimo srautui į ekonomiką užtikrinti, daugiausia dėmesio skiriant labiausiai nuo krizės nukentėjusioms mažosioms ir vidutinėms įmonėms; siekiant remti ekonomikos atsigavimą, sutelkti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą laikotarpio pradžioje ir skatinti privačias investicijas; investicijas sutelkti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, visų pirma, į saugų ir darnų transportą ir logistiką, švarią ir efektyvią energijos gamybą bei vartojimą, aplinkos infrastruktūrą ir labai didelio pralaidumo skaitmeninę infrastruktūrą ir įgūdžius; didinti viešojo administravimo veiksmingumą ir skaitmenizaciją ir skatinti įmonių skaitmeninę transformaciją (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3) ir

d) tęsti ir užbaigti reformas laikantis 2018 m. birželio 22 d. Euro grupės posėdyje po programos įgyvendinimo priimtų įsipareigojimų, kad, pradėjus laipsniškai mažinti dėl COVID-19 protrūkio nustatytus apribojimus, atsinaujintų tvarus ekonomikos atsigavimas (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 4). Įvertinusi šių konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų įgyvendinimo pažangą tuo metu, kai buvo pateiktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas (toliau – GAP), Komisija mano, kad padaryta didelė pažanga įgyvendinant rekomendacijas dėl veiksmingos kovos su pandemija, be kita ko, imantis tokių priemonių kaip trumpalaikio darbo tvarka ir likvidumo užtikrinimas nukentėjusioms įmonėms, taip pat rekomendaciją tęsti ir užbaigti reformas pagal 2018 m. birželio 22 d. Euro grupės posėdyje po programos įgyvendinimo priimtus įsipareigojimus;

- (3) 2021 m. birželio 2 d. pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1176/2011¹ 5 straipsnį dėl Graikijos Komisija paskelbė nuodugnią apžvalgą. Atlikusi analizę Komisija padarė išvadą, kad didelio nedarbo ir vangaus potencialaus augimo kontekste Graikijoje yra susidaręs paviršinis makroekonominis disbalansas, susijęs visų pirma su didele valdžios sektoriaus skola, neužbaigtu išorės perbalansavimu ir dideliu neveiksnių paskolų kiekiu;
- (4) Tarybos rekomendacijoje dėl euro zonos ekonominės politikos euro zonos valstybėms narėms rekomenduota, be kita ko, įgyvendinant savo GAP intis veiksmų siekiant, *inter alia*, užtikrinti politikos kryptį, kuria remiamas ekonomikos atsigavimas, ir toliau didinti konvergenciją, atsparumą ir tvarų bei integracinį augimą. Tarybos rekomendacijoje euro zonos valstybėms narėms taip pat rekomenduota stiprinti nacionalines institucines sistemas, užtikrinti makrofinansinį stabilumą, baigti kurti ekonominę ir pinigų sąjungą ir stiprinti tarptautinį euro vaidmenį;

¹ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

- (5) 2021 m. balandžio 27 d. Graikija Komisijai pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį pateikė savo nacionalinį GAP. Jis pateiktas po konsultacijų, vykdytų pagal nacionalinę teisinę sistemą, į kurias buvo įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijos, socialiniai partneriai, pilietinės visuomenės organizacijos, jaunimo organizacijos ir kiti atitinkami suinteresuotieji subjektai. Nacionalinė atsakomybė už GAP yra jo sėkmingo įgyvendinimo ir ilgalaikio poveikio nacionaliniu lygmeniu ir patikimumo Europos lygmeniu pagrindas. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija, vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis, įvertino GAP aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną;
- (6) GAP turėtų būti siekiama Reglamentu (ES) 2021/241 nustatytos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – Priemonė) ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2094¹ sukurtos Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės bendrųjų tikslų, siekiant remti atsigavimą po COVID-19 krizės. Jais, prisidedant prie Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje nurodytų šešių ramsčių, turėtų būti skatinama Sąjungos ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda;

¹ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 23).

- (7) valstybių narių įgyvendinami GAP bus koordinuotomis pastangomis, apimančiomis reformas ir investicijas visoje Sąjungoje. Atliekant koordinuotą bei tuo pačiu metu vykdomą įgyvendinimą ir tarpvalstybinių bei daugiašalių projektų įgyvendinimą, tokios reformos ir investicijos viena kitą papildys ir turės teigiamą šalutinį poveikį Sąjungai. Todėl maždaug trečdalį Priemonės poveikio valstybių narių ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui sudarys šalutinis kitose valstybėse narėse taikomų priemonių poveikis;

Subalansuotas atsakas prisidedant prieš šešių ramsčių

- (8) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies a punktą ir V priedo 2.1 kriterijų GAP dideliu mastu (A reitingas) yra visapusiškas ir deramai subalansuotas atsakas į ekonominę ir socialinę padėtį ir taip tinkamai prisideda prie visų šešių to reglamento 3 straipsnyje nurodytų ramsčių įgyvendinimo, atsižvelgiant į konkrečius atitinkamos valstybės narės uždavinius, jai skirtus finansinius asignavimus ir prašomą paskolos paramą;

- (9) Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje nurodyta, kad Priemonės taikymo sritys – tai europinės svarbos politikos sritys, suskirstytos į šešis ramsčius: a) žaliaji pertvarka; b) skaitmeninė transformacija; c) pažangus, tvarus ir integracinis augimas, įskaitant ekonominę sanglaudą, darbo vietų kūrimą, našumą, konkurencingumą, mokslinius tyrimus, plėtrą ir inovacijas, ir gerai veikianti vidaus rinka su stipriomis mažomis ir vidutinėmis įmonėmis (toliau – MVI); d) socialinė ir teritorinė sanglauda; e) sveikata ir ekonominis, socialinis bei institucinis atsparumas, siekiant, be kita ko, gerinti pasirengimą krizėms ir didinti reagavimo į krizes pajėgumus, ir f) naujai kartai, vaikams ir jaunimui skirtos politikos priemonės, kaip antai švietimas ir įgūdžiai. GAP numatytomis reformomis ir investicijomis prisidedama prie visų šešių ramsčių. Be to, yra bendra pusiausvyra tarp c, d, e ir f ramsčių. Todėl GAP iš esmės yra išsamus ir tinkamai subalansuotas atsakas į Graikijos ekonominę ir socialinę padėtį;

- (10) konkrečiau, kalbant apie žaliąją pertvarką, GAP numatytos priemonės, kuriomis siekiama, kad Graikija pereitų prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių energijos šaltinių modelio, mažintų išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, didintų atsinaujinančiųjų energijos šaltinių naudojimo mastą, užtikrintų didesnę energijos vartojimo efektyvumą ir pastatų energinę renovaciją, diegtų tvaraus transporto rūšis ir saugotų gamtinę aplinką. Reformos ir investicijos į skaitmeninę transformaciją susijusios su ryšio gerinimu ir plačiajuosčio ryšio aprėpties didinimu, viešojo administravimo ir pagrindinių ekonomikos sektorių skaitmeninimu, skaitmeninės infrastruktūros plėtojimu ir skaitmeninių įgūdžių ugdymu. Siekiant palaikyti pažangų ir integracinį augimą, GAP numatytos priemonės, skirtos privačiosioms investicijoms, įskaitant investicijas į MVI, didinti, verslo aplinkai gerinti, mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų diegimo rezultatams skatinti, užimtumui didinti ir įgūdžiams su darbo vietomis sieti, viešojo administravimo ir teisingumo sistemos veiksmingumui didinti. Be to, tikslinėmis intervencinėmis priemonėmis siekiama stiprinti socialinę sanglaudą, sprendžiant su dalyvavimu darbo rinkoje, įgūdžių ugdymu ir lygiomis galimybėmis susijusias problemas, o kai kuriomis investicijomis sudaromos palankesnės sąlygos teritorinei sanglaudai. Be to, siekiant sušvelninti neigiamą sukrėtimų poveikį ir geriau reaguoti į krizes, GAP numatyta imtis veiksmų, kad būtų sprendžiamos įsisenėjusios sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos sistemų problemos (socialinis atsparumas), didinamas viešųjų pajamų tvarumas, finansų sektoriaus atsparumas ir ekonominės veiklos įvairumas (ekonominis atsparumas) ir užtikrinamas veiksmingas viešasis administravimas ir patikimas valdymas (institucinis atsparumas). Kalbant apie naujai kartai skirtas politikos priemones, visų švietimo lygmenų reformomis ir investicijomis siekiama skaitmeninti procesus ir infrastruktūrą ir ugdyti skaitmeninius jaunimo įgūdžius, o kitos priemonės sutelktos į ankstyvąjį ugdymą ir priežiūrą;

- (11) Graikija siekia skatinti privačias investicijas, pasitelkdama paskolų priemonę, kurios lėšos turėtų būti platinamos šiais kanalais: a) per tarptautines finansų įstaigas – pagal veiklos susitarimus; b) per komercinius bankus – pagal atvirą kvietimą į atranką; c) per akcijų platformas – pagal įgaliojimo sutartį ir d) per „InvestEU“ valstybės narės skyrių – pagal susitarimą dėl įnašo. Į minėtus susitarimus ir kvietimą į komercinių bankų atranką turėtų būti įtraukiamos atrankos kriterijų nuostatos dėl remiamų įmonių atitikties Reglamentui (ES) 2021/241 ir techninėms gairėms, pateiktoms Komisijos pranešime „Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą techninės gairės“¹, (toliau – Reikšmingos žalos nedarymo principo techninės gairės), kuriomis reikalaujama atlikti tvarumo patikrą, sudaryti neremiamų įmonių sąrašą, užtikrinti, kad nepriklausomas auditorius atliktų privalomą sandorių, kuriems netaikoma tvarumo patikra, atitikties teisiniais reikalavimams patikrą, ir atrinkti veiklą, atitinkančią susijusių Sąjungos ir nacionalinių aplinkos apaugos teisės aktų reikalavimus. Įsipareigojimą investuoti lėšas siekiant remti su klimatu susijusių ir skaitmeninę pertvarką tarptautinės finansų įstaigos, komerciniai bankai ir „InvestEU“ turėtų vykdyti taikydami Reglamento (ES) 2021/241 VI ir VII prieduose nustatytą metodiką, o nepriklausomi auditoriai turėtų patikrinti, ar laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo ir Reglamente (ES) 2021/241 nustatytų klimato ir skaitmeninių tikslų;

¹ OL C 58, 2021 2 18, p. 1.

Visų ar didelės dalies konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose nustatytų uždavinių sprendimas

- (12) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų numatoma, kad GAP padės veiksmingai spręsti visus ar didelę dalį uždavinių (A reitingas), nustatytų Graikijai skirtose atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose, įskaitant fiskalinius aspektus ir rekomendacijas, pateiktas pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį, arba uždavinius, nustatytus kituose atitinkamuose dokumentuose, kuriuos Komisija oficialiai priėmė Europos semestro kontekste. Kalbant apie 2019 m. konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją Nr. 1 ir 2020 m. konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją Nr. 4, politika, kurią Graikija vykdo siekdama įgyvendinti 2018 m. birželio 22 d. Euro grupės posėdyje priimtus konkrečius įsipareigojimus, bus toliau stebima vykdant griežtesnę priežiūrą;
- (13) galima laikyti, kad rekomendacijos, susijusios su neatidėliotinu fiskalinės politikos atsaku į pandemiją, nepatenka į Graikijos GAP taikymo sritį. Laikydamosi Stabilumo ir augimo pakto bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos ir reaguodama į COVID-19 pandemiją ir dėl jos kilusį ekonomikos nuosmukį, Graikija ėmėsi biudžeto priemonių, kad padidintų savo sveikatos sistemos pajėgumą, suvaldytų pandemiją ir suteiktų paramą labiausiai nukentėjusiems asmenims ir sektoriams. Šis ryžtingas politikos atsakas sušvelnino BVP susitraukimą, o tai savo ruožtu apribojo valdžios sektoriaus deficito ir valstybės skolos augimą;

- (14) GAP siūloma imtis daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, padedančių veiksmingai spręsti visus ar didelę dalį ekonominių ir socialinių uždavinių, išdėstytų 2019 m. ir 2020 m. Graikijai Tarybos pateiktose konkrečiai šaliai skirtose Europos semestro rekomendacijose, visų pirma susijusių su viešųjų finansų kokybe ir tvarumu; sveikatos sistemos prieinamumu ir atsparumu; aktyvia darbo rinkos politika; politika, kuria remiamos viešosios ir privačiosios investicijos į švietimą, įgūdžius ir įsidarbinamumą; moksliniais tyrimais ir plėtra; saugiu ir tvarių transportu bei logistika, švaria ir veiksminga energijos, įskaitant atsinaujinančiąją energiją, gamyba bei naudojimu ir energetikos tinklų jungčių projektais; aplinkosaugos infrastruktūra; miestų teritorijų atnaujinimu ir viešojo administravimo ir įmonių skaitmenine transformacija. Į GAP taip pat įtraukta daug priemonių, kuriomis sprendžiami fiskalinės ir struktūrinės politikos, socialinės gerovės, finansinio stabilumo, darbo ir produktų rinkų ir viešojo administravimo modernizavimo sričių uždaviniai ir taip tęsiami, plečiami ir papildomi po programos įgyvendinimo priimti įsipareigojimai. Atsižvelgiant į tai, kad GAP daug dėmesio skiriama investicijų užimtumo ir našumo didinimo politikai, tikimasi, kad vidutiniu laikotarpiu, įgyvendinant GAP, bus remiamas ekonomikos atsigavimas ir taip prisidedama prie apdairios fiskalinės būklės ir skolos tvarumo užtikrinimo, įgyvendinant atitinkamą konkrečiai šaliai skirtą rekomendaciją (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1). Siūlomomis įvairiomis aktyvios darbo rinkos politikos priemonėmis, skirtomis grupėms, kurioms reikia paramos, siekiama kurti darbo vietas ir kartu prisidėti prie žaliosios pertvarkos (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2). GAP numatytos priemonės, kuriomis sprendžiami svarbūs Graikijos švietimo sistemos uždaviniai, numatomos didelės investicijos į įgūdžių ugdymą skatinant dalyvavimą mokymosi visą gyvenimą programose ir daug dėmesio skiriama skaitmeninei transformacijai abiejuose švietimo segmentuose (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3 ir 2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2). Siūloma imtis tikslinių priemonių siekiant remti pažeidžiamų grupių, įskaitant neįgaliuosius ir benamius, romus ir itin skurdžiai gyvenančius asmenis, socialinę integraciją, be to, numatyta nemažai priemonių moterų dalyvavimui darbo rinkoje skatinti (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2);

- (15) GAP numatyta sutelkti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą laikotarpio pradžioje ir skatinti privačias investicijas prioritetiniuose sektoriuose, įskaitant tuos, kuriais užtikrinamas indėlis į skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, taikant su energijos vartojimo efektyvumu, tvarią transportą, aplinkos apsaugą ir miestų teritorijų atnaujinimu susijusias priemones, proporcingas susijusiems uždaviniams pagal konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas dėl viešųjų ir privačiųjų investicijų (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3 ir 2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2). Be to, GAP remiamas su viešojo administravimo ir įmonių skaitmenizacija susijusių uždavinių sprendimas (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 3 ir 2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 2). GAP grindžiamas pagrindinėmis struktūrinėmis reformomis, kurios pradėtos pagal ekonominio koregavimo programas, siekiant pagerinti bendrą ekonomikos veikimą, ir kurios šiuo metu stebimos pagal griežtesnės priežiūros sistemą, ir jas papildo. GAP siūlomos plataus užmojo reformos, susijusios su verslo aplinka, darbo rinka ir socialine politika, sveikatos priežiūros sistema ir viešuoju administravimu, įskaitant mokesčių administravimą ir teisingumą. Šias reformas lydi investicijos, kuriomis remiamas jų įgyvendinimas (2020 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 4 ir 2019 m. konkrečiai šaliai skirta rekomendacija Nr. 1);

- (16) tikimasi, kad, sprendžiant minėtus uždavinius, GAP didelio nedarbo ir vangaus potencialaus augimo kontekste taip pat padės panaikinti su didele valdžios sektoriaus skola, neužbaigtu išorės perbalansavimu ir dideliu neveiksnių paskolų kiekiu susijusį Graikijoje susidariusį perviršinį makroekonominį disbalansą, kaip nustatyta rekomendacijose, pateiktose pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį 2019 m. ir 2020 m.;

Indėlis į augimo potencialą, darbo vietų kūrimą ir ekonominį, socialinį bei institucinį atsparumą

- (17) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies c punktą ir V priedo 2.3 kriterijų numatoma, kad GAP turės didelį poveikį (A reitingas) Graikijos ekonomikos augimo potencialo didinimui, darbo vietų kūrimui, ekonominio, socialinio bei institucinio atsparumo didinimui, prisidedant prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo, be kita ko, remiant vaikams ir jaunimui skirtą politiką, taip pat ekonominio ir socialinio COVID-19 krizės poveikio mažinimui, taip didinant ekonominę, socialinę bei teritorinę sanglaudą ir konvergenciją Sąjungoje;

- (18) iš Komisijos tarnybų atlikto modeliavimo matyti, kad, įgyvendinant GAP kartu su likusiomis Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės priemonėmis, ne vėliau kaip 2026 m. realus Graikijos BVP gali padidėti 2,1–3,3 %, neapimant galimo teigiamo struktūrinių reformų poveikio, kuris gali būti didelis. GAP grindžiamas ir dera su 2020 m. lapkričio mėn. paskelbtu išsamiu Graikijos ekonomikos plėtros planu. Juo siekiama šalinti pagrindines kliūtis ilgalaikiam Graikijos ekonomikos augimui, įskaitant didelį investicijų trūkumą ir poreikį gerinti švietimo kokybę, taip pat viešojo administravimo ir teisingumo sistemos veiksmingumą bei kokybę. Vykdam numatytą aktyvią darbo rinkos politiką ir darbuotojų perkvalifikavimą bei kvalifikacijos kėlimą yra galimybių padidinti dalyvavimo darbo rinkoje ir užimtumo lygį, be kita ko, moterų;
- (19) tikimasi, kad keliomis priemonėmis bus padidintas ekonomikos našumas. Kai kuriomis reformomis siekiama pagerinti verslo aplinką ir pagerinti verslo sąlygas, o prie to prisidės skaitmenizacijos pažanga. Tikimasi, kad bus modernizuotas viešasis administravimas ir sumažinta reguliavimo ir administracinė našta, o patobulinus mokesčių administravimą turėtų būti lengviau kurti augimui palankesnę mokesčių aplinką. GAP numatyta platus užmojo teisingumo sistemos veiksmingumo ir kokybės didinimo darbotvarkė: skaitmenizacija, teismų žemėlapių peržiūra ir investicijų į materialųjį ir žmogiškąjį kapitalą projektai. Be to, tikimasi, kad papildomomis lėšomis, suteiktomis privačiam sektoriui pagal paskolų priemonę, bus skatinamos privačiosios investicijos;

- (20) GAP pateikiamas išsamus priemonių, skirtų darbo rinkos trūkumams šalinti ir socialinei sanglaudai didinti, rinkinys. Šiomis priemonėmis ketinama stiprinti užimtumo ir socialinių institucijų pajėgumus. Tikimasi, kad, peržiūrėjus Darbo kodeksą ir dėl skaitmenizacijos ir geresnės darbo rinkos stebėsenos padidinus viešojo administravimo efektyvumą, taip pat sumažės neatsparumas sukrėtimams. Be to, tikimasi, kad šios priemonės prisidės prie sanglaudos skatinant dalyvavimą darbo rinkoje, įskaitant pažeidžiamų grupių dalyvavimą;
- (21) įgyvendinant GAP, ketinama veiksmingai prisidėti prie daugybės užimtumo ir socialinių problemų, susijusių su Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimu, sprendimo. Siekiant skatinti užtikrinti lygias galimybes ir galimybes dalyvauti darbo rinkoje, GAP numatyta nauja mokymosi visą gyvenimą strategija ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimo bei perkvalifikavimo sistemos modernizavimas. Vykdamas reformą būtų pertvarkytos ir atnaujintos dabartinės padrikos programos parengiant naujas mokymo programas, susijusias su darbo rinkos poreikiais, ir kvalifikacijos kėlimo programų teikėjų vertinimo sistemą. Taip pat numatyta investuoti į tolesnį profesinio rengimo ir mokymo tobulinimą. Siekdama pagerinti darbo rinkos dinamiką, Graikija taip pat planuoja daug investuoti į kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo programas;

Reikšmingos žalos nedarymo principas

- (22) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies d punktą ir V priedo 2.4 kriterijų GAP numatoma užtikrinti, kad jokia GAP numatyta reformų ir investicinių projektų įgyvendinimo priemone nebūtų padaryta reikšminga žala aplinkos tikslams (A reitingas), kaip tai suprantama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852¹ 17 straipsnį (principas „nedaryti reikšmingos žalos“);
- (23) GAP užtikrinama, kad jokia priemone nebūtų padaryta reikšminga žala nė vienam iš šešių aplinkos tikslų, kaip tai suprantama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnį, t. y. klimato kaitos švelninimui, prisitaikymui prie klimato kaitos, tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai, žiedinei ekonomikai, taršos prevencijai bei kontrolei ir biologinės įvairovės bei ekosistemų apsaugai ir atkūrimui. Graikija pateikė pagrindimą pagal Reikšmingos žalos nedarymo principo technines gaires. Kad būtų išvengta reikšmingos žalos, Graikija pasisiūlė prireikus įgyvendinti švelninimo priemones, kurių turėtų būti imamasi pasiekiant atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes;

¹ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

- (24) ypatingas dėmesys skiriamas horizontaliosioms schemoms, įskaitant tas, kurioms prašoma suteikti paskolą, kai reikalavimai laikytis reikšmingos žalos nedarymo principo yra įtraukti į schemų struktūrą ir turėtų būti nurodyti tarpinėse ar siektinose reikšmėse;

Indėlis į žaliąją pertvarką, įskaitant biologinę įvairovę

- (25) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies e punktą ir V priedo 2.5 kriterijų GAP yra priemonių, kuriomis veiksmingai dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie žaliosios pertvarkos, įskaitant biologinę įvairovę, arba dėl jos kylančių uždavinių. Paramos siekiant klimato srities tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 37,5 % visų GAP asignavimų, apskaičiuotų pagal Reglamento (ES) 2021/241 VI priede nustatytą metodiką. Pagal to reglamento 17 straipsnį GAP atitinka 2030 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane pateiktą informaciją;
- (26) tikimasi, kad reformomis ir investicijomis bus svariai prisidėta prie tolesnio Graikijos Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane ir Anglies dioksido poveikio neutralumo užtikrinimo iki 2050 m. veiksmų gairėse nustatytų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir energetikos pertvarkos tikslų įgyvendinimo, taip prisidedant prie Sąjungos klimato srities tikslo ir aplinkos tikslų. Kai kurios investicijos, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos, yra įtrauktos į platesnius nacionalinius planus, pavyzdžiui, ilgalaikę renovacijos strategiją, atliekų tvarkymo strategiją, miškų atkūrimo, žiedinės ekonomikos ir biologinės įvairovės didinimo planus, ir tikimasi, kad jos padės įgyvendinti šias strategijas;

- (27) GAP numatytos priemonės, kuriomis sprendžiami įvairūs žaliosios pertvarkos sritys uždaviniai. Kalbant apie švarią energiją, GAP numatytos reformos ir investicijos, kuriomis tikimasi padidinti atsinaujinančiųjų energijos šaltinių dalį Graikijos energijos rūšių derinyje. Planuojamos didelės investicijos, kuriomis tikimasi padidinti senstančio Graikijos būsto fondo energinį efektyvumą ir kurios bus papildytos veiksmais, skirtais energijos nepriteklių patiriantiems namų ūkiams. Kitas svarbus indėlis į klimato ir aplinkos apsaugą yra susijęs su priemonėmis, kuriomis remiamas tvarus judumas: bus vykdomos reformos ir investicijos, kuriomis ketinama pagerinti miestų viešąjį transportą ir išplėsti elektra varomų transporto priemonių infrastruktūrą. GAP numatytos investicijos, kuriomis ketinama padidinti biologinę įvairovę, t. y. atsodinti miškus siekiant atkurti nualintas miškų ekosistemas ir sustiprinti aplinkos apsaugą, įdiegiant rūšių ir buveinių tipų stebėsenos sistemą. GAP numatytos investicijos į tvarų ūkininkavimą, kuriomis tikimasi skatinti inovacijas, saugoti aplinką gerinant žemės ūkio valdų aplinkosauginį profilį ir švelninti klimato kaitos poveikį. Galiausiai, paskolų priemonė turėtų būti skirta vykdyti su klimatu susijusiai veiklai pasirinktose intervencijos srityse, pavyzdžiui, privačiojo sektoriaus energijos vartojimo efektyvumo ir parodomiesiems projektams, kuriais sutaupoma daug energijos arba sumažinamas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, naujiems atsinaujinančiųjų energijos šaltinių (saulės ir vėjo) pajėgumams ir pažangioms energetikos sistemoms;

- (28) atsižvelgiant į aplinkosaugos tikslus, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2020/852, į GAP įtrauktos klimato kaitos švelninimo priemonės, kuriomis tikimasi sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, daugiausia didinant pastatų energinį efektyvumą. GAP numatyta nemažai su prisitaikymu prie klimato kaitos susijusių priemonių, įskaitant vietinius miestų planus, kuriais tikimasi sudaryti palankesnes sąlygas miestų atnaujinimui bei padaryti juos atsparesnius klimato kaitos poveikiui ir patobulinti potvynių švelninimo infrastruktūrą. Be to, vandentiekos ir miesto nuotekų srities priemonės susietos su konkrečiais tikslais, kuriuos įgyvendinant tikimasi sumažinti vandens nuotėkį ir energijos suvartojimo mastą, taip prisidedant prie tausesnio vandens išteklių naudojimo. Galiausiai, kalbant apie biologinę įvairovę, GAP numatyta miškų atsodinimo, daugiausia naudojant vietines rūšis, priemonė, pagal kurią tikimasi, kad miško teritorija padidės 16 500 ha;

Indėlis į skaitmeninę pertvarką

- (29) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies f punktą ir V priedo 2.6 kriterijų GAP yra priemonių, kuriomis dideliu mastu (A reitingas) veiksmingai prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos arba dėl tos pertvarkos kylančių uždavinių sprendimo. Paramos siekiant skaitmeninių tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 23,3 % visų GAP asignavimų, apskaičiuotų pagal Reglamento (ES) 2021/241 VII priede nustatytą metodiką;

- (30) GAP numatytos skaitmeninės pertvarkos sričių priemonės, kuriomis sprendžiami susiję uždaviniai, ir apskritai jis gerai dera su pagrindiniais Sąjungos skaitmeninės strategijos tikslais ir Komisijos 2021 m. metinėje tvaraus augimo strategijoje nustatytais skaitmenizacijos prioritetais. Šios priemonės susijusios su viešųjų paslaugų junglumu ir sąveikumu, kibernetiniu saugumu, dirbtiniu intelektu, skaitmeninių įgūdžių ugdymu, atvirųjų duomenų prieinamumu, taip pat moterų, vyresnio amžiaus žmonių ir pažeidžiamų grupių įgalėjimu bei lygiateisiu dalyvavimu skaitmeninėje visuomenėje. Į GAP 2.1 komponentą įtrauktos investicijos, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas įrengti šviesolaidinę infrastruktūrą pastatuose, plėtoti 5G tinklus visuose pagrindiniuose Graikijos greitkeluose, nutiesti Graikijos salas tarpusavyje jungiančius ir Graikiją su Kipru jungiančius jūrinius kabelius, taip pat panaudoti kosmoso technologijas ir taikomas programas. Reformomis sukurama sistema, kurios reikia, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos pereiti prie sparčiojo plačiajuosčio ryšio ir 5G technologijos. 2.2 komponento priemonės skirtos valstybės sektoriaus subjektų skaitmeninei transformacijai, kiek tai susiję su archyvais ir geresnėmis skaitmeninėmis paslaugomis, verslo procesų tobulinimu, didesniu sistemų ir duomenų sąveikumu, kibernetinio saugumo ir duomenų valdymo strategijomis ir politika, taip pat su platesniu pažangiųjų technologijų, pavyzdžiui, debesijos kompiuterijos ir didelių duomenų kiekių, naudojimu. 2.3 komponentu kartu su 4.1 komponento priemonėmis siekiama skatinti įmones, ypač MVĮ, naudotis skaitmeninėmis technologijomis sprendžiant pagrindinius e. įtraukties uždavinius. Tikimasi, kad šios iniciatyvos sudarys sąlygas sukurti skaitmeninio verslo ekosistemą ir padės MVĮ gauti skaitmeninių paslaugų, duomenų platformų ir erdvių, taip pat naujų kasos aparatų technologijų ir prekybos vietų terminalų.

Tikimasi, kad 2.3 komponento priemonės kartu su kitomis 4.1 ir 4.6 komponentų priemonėmis prisidės prie Graikijos pramonės skaitmeninės pertvarkos, paspartins šalies perėjimą prie ketvirtosios pramonės revoliucijos ir pertvarkys įmonių verslo modelius, kad padidėtų jų konkurencingumas ir atsparumas. Į GAP 3.2 komponentą taip pat įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama mažinti dabartinę skaitmeninę žmogiškojo kapitalo takoskyrą, modernizuojant ir atnaujinant mokymosi visą gyvenimą sistemą ir užtikrinant rinkos poreikius atitinkantį darbo jėgos kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą ir daugiausia dėmesio skiriant skaitmeniniams įgūdžiams. Tikimasi, kad tokios priemonės padės mažinti skaitmeninę atskirtį tarp gyventojų ir gerinti jų elementarius skaitmeninius įgūdžius. Galiausiai, paskolų priemonė turėtų būti skirta su skaitmenine veikla susijusioms veikloms, vykdomoms įvairiose intervencinėse srityse, visų pirma investicijoms į labai didelio pajėgumo plačiajuosčio ryšio tinklus, investicijoms, skirtoms MVĮ ir didelėms įmonėms skaitmeninti, investicijoms į kibernetinio saugumo technologijų kūrimą ir diegimą, pažangias skaitmenines technologijas ir kitų rūšių IRT infrastruktūrą;

- (31) panašu, kad GAP priemonėmis, susijusiomis su skaitmenine pertvarka, tinkamai ištaisomi Graikijos skaitmenizacijos srities trūkumai, nurodyti Skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indekse (DESI). Tikimasi, kad šios priemonės veiksmingai papildys esamus nacionalinius planus bei iniciatyvas ir apskritai labai prisidės prie Graikijos ekonomikos ir visuomenės skaitmeninės transformacijos, nes padės didinti ekonomikos konkurencingumą ir atsparumą, kartu užtikrindamos įtrauktį. Be to, tikimasi, kad šiomis priemonėmis bus įnešta permainų ir jos turės ilgalaikį poveikį;

Ilgalaikis poveikis

- (32) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies g punktą ir V priedo 2.7 kriterijų dideliu mastu (A reitingas) numatoma GAP padaryti Graikijai ilgalaikį poveikį;

- (33) GAP sudaro kelios reformos, kuriomis, kaip tikimasi, bus paskatinti ilgalaikiai politikos pokyčiai ir sudarytos palankesnės sąlygos veiksmingam jų įgyvendinimui. Reformos, kuriomis siekiama palengvinti administracinę verslo vykdymo našą ir pagerinti reglamentavimo kokybę, padeda sudaryti įmonėms vienodas sąlygas ir išnaudoti Graikijos investicinį potencialą. Šiuo tikslu rinkos priežiūros stiprinimo priemonės turėtų sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingam politikos vykdymui. Energetikos politikos srityje, racionalizuojant energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių gaminančių elektrinių licencijavimo procedūrą, siekiama išspręsti lėtos elektrinių statybos problemą ir paremti Graikijos žaliąją pertvarką, kartu laikantis aplinkos teisės aktų. Finansų sektoriaus reformomis siekiama pagerinti sprendimų dėl kreditų priėmimą ir suteikti daugiau galių neveiksnių paskolų rinkai, sprendžiant informacijos asimetrijos problemą, ir sustiprinti kapitalo rinkas, taip didinant Graikijos ekonominį atsparumą būsimiems sukrėtimams. Tikimasi, kad reikšmingos iniciatyvos, kuriomis siekiama pagerinti valdymo sistemą visais viešojo administravimo lygmenimis, modernizuoti darbuotojų įdarbinimo procedūras ir stiprinti nacionalines viešųjų pirkimų ir kovos su korupcija sistemas, padės pašalinti būdingus struktūrinius trūkumus. Reikšmingomis teisingumo sistemos reformomis siekiama modernizuoti sistemą ir padidinti jos kokybę ir veiksmingumą, be kita ko, peržiūrint teismų žemėlapių, vykdančią skaitmenizaciją ir keliant teisėjų bei teismo tarnautojų kvalifikaciją;

- (34) į GAP įtrauktomis investicijomis siekiama šalinti pagrindines nustatytų didžiausių uždavinių priežastis ir, žvelgiant iš finansinės ir biudžetinės perspektyvos, panašu, kad investicijos tvarios. Numatyta daug investicijų į viešojo administravimo – tiek centriniu, tiek savivaldybių lygmeniu – skaitmeninę infrastruktūrą. Tikimasi, kad kartu su išsamia procesų supaprastinimo programa taip bus paskatinti ilgalaikiai struktūriniai administracijos veiklos pokyčiai ir bus lengviau spręsti šiuo metu piliečiams ir įmonėms teikiamų skaitmeninių viešųjų paslaugų prastos kokybės problemą. Be to, tikimasi, kad dėl didelių skaitmeninių investicijų į mokesčių administravimą bus lengviau kovoti su mokesčių slėpimu bei kontrabanda ir bus sumažinta mokesčių mokėtojams tenkanti administracinė našta. Teisingumo sistemoje įdiegus skaitmeninius procesus ir priemones, o teisėjams ir teismų darbuotojams surengus mokymus, bus užtikrintas geresnis teismų darbas. Tikimasi, kad investicijos į švietimą, socialinę gerovę, sveikatos priežiūrą ir užimtumo paslaugas, taip pat į darbo jėgos kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, daugiausia dėmesio skiriant ekologiškiems ir skaitmeniniams įgūdžiams, padės užtikrinti šių svarbiausių paslaugų atsparumą ir įtraukiai bei tvariai pagerinti tokių paslaugų kokybę. Taip pat numatytos reikšmingos investicijos, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos įgyvendinti ilgalaikius aplinkosaugos ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo politikos tikslus, įskaitant pastatų renovaciją siekiant efektyvesnio energijos vartojimo, strateginius žaliuosius miestų atnaujinimo projektus, lignitu užterštų teritorijų žemės rekultivavimo priemones, elektra varomų transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros įrengimą ir priemones, skirtas miškų atsodinimui ir tvariam ūkininkavimui remti;
- (35) prailginti GAP poveikį taip pat galima užtikrinant jo ir kitų Europos Sąjungos finansuojamų (be kita ko, iš sanglaudos politikos fondų ir „InvestEU“ lėšų) programų sąveiką, visų pirma iš esmės sprendžiant giliai įsišaknijusias teritorines problemas ir skatinant subalansuotą vystymąsi;

Stebėseną ir įgyvendinimą

- (36) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies h punktą ir V priedo 2.8 kriterijų GAP pasiūlyta tvarka yra tinkama (A reitingas), kad būtų užtikrinta veiksminga GAP stebėseną ir įgyvendinimą, įskaitant numatomą tvarkaraštį, tarpines bei siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius;
- (37) GAP pateikiama valdymo kontrolės sistema, kurią sudaro keturios įstaigos: Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonių koordinavimo agentūra, šakinių ministerijų kompetentingos tarnybos, vykdomosios institucijos ir Finansų audito komitetas (EDEL). Bendra atsakomybė už įgyvendinimo ir stebėsenos koordinavimą tenka neseniai įsteigta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonių koordinavimo agentūrai, kuri pavaldi Finansų ministerijai. Dauguma vykdomųjų institucijų, atsakingų už priemonių įgyvendinimą, dar nenustatytos. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 20 straipsnio 5 dalies e punktą Graikija turėtų tinkamai sukurti valdymo ir kontrolės sistemą iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo Komisijai, kad būtų laikomasi to reglamento 22 straipsnio. GAP pateikiama išsamiai numatytą stebėsenos ir ataskaitų teikimo procesų apžvalga;
- (38) tinkamą GAP įgyvendinimo stebėsenos sistemą sudaro GAP tarpinės ir siektinos reikšmės. Apskritai, jos yra pakankamai aiškios ir išsamios, kad būtų galima atsekti ir patikrinti jų įgyvendinimą. Be to, tarpinės ir siektinos reikšmės yra tinkamos ir priimtinos, nes jų taikymo sritis atspindi bendrą priemonių tikslą;

- (39) tarpinės ir siektinos reikšmės taip pat aktualios jau įgyvendintoms priemonėms, kurios atitinka reikalavimus pagal Reglamento (ES) 2021/241 17 straipsnio 2 dalį. Tam, kad būtų galima pagrįsti lėšų išmokėjimo prašymą, šios tarpinės ir siektinos reikšmės turi būti pasiektos patenkinamai;
- (40) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad apie finansinę paramą pagal Priemonę būtų pranešama ir patvirtinama pagal Reglamento (ES) 2021/241 34 straipsnį. Techninės paramos, reikalingos valstybių narių GAP įgyvendinimui, jos gali prašyti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/240¹ nustatytą techninės paramos priemonę;

Išlaidų įvertinimas

- (41) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies i punktą ir V priedo 2.9 kriterijų GAP pateiktas visų numatytų GAP išlaidų sumos pagrindimas vidutiniu mastu (B reitingas) yra pagrįstas bei patikimas, atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingas tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

¹ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1).

- (42) pateiktas išsamus išlaidų suskirstymas pagal priemones; priemonių išlaidų apskaičiavimo metodika skyrėsi, dažniausiai taikytas principas „iš apačios į viršų“. Didžiosios daugumos priemonių išlaidos vertinamos kaip pagrįstos, tikėtinos, ekonomiškai efektyvios ir proporcingos. GAP visų numatytų išlaidų suma taip pat yra proporcinga GAP numatytų priemonių tikėtinam socialiniam ir ekonominiam poveikiui, o pateiktas išlaidų įvertinimo pagrindimas iš esmės yra pakankamas. Kai kurios vertintos išlaidos vidutiniškai viršijo panašių projektų išlaidų intervalą. Išlaidų vertinimą atliko išorės konsultantas, o jį patvirtino Graikijos nacionalinė produktyvumo taryba. Galiausiai, GAP visos numatytos išlaidos atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingos numatomam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

Sąjungos finansinių interesų apsauga

- (43) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies j punktą ir V priedo 2.10 kriterijų GAP pasiūlyta tvarka yra tinkama (A reitingas), kad naudojant pagal tą reglamentą skirtas lėšas būtų užkirstas kelias korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, jie būtų nustatyti ir ištaisyti, ir ta tvarka numatoma veiksmingai užkirsti kelią dvigubam finansavimui pagal tą reglamentą ir kitas Sąjungos programas. Tai netrukdo taikyti kitų įrankių ir priemonių, kuriais skatinama laikytis Sąjungos teisės ir užtikrinama, kad jos būtų laikomasi, be kita ko, siekiant užkirsti kelią korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, jiems nustatyti ir pašalinti, taip pat siekiant apsaugoti Sąjungos biudžetą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092¹;

¹ 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1).

- (44) nustatyta papildoma tarpinė reikšmė, pagal kurią reikalaujama nustatyti teisinius Finansų audito komiteto įgaliojimus ir sukurti valdymo kontrolės ir audito sistemas, kad būtų galima: a) užtikrinti duomenų rinkimą ir tarpinių bei siektinų reikšmių pasiekimo stebėseną; b) sudaryti sąlygas rengti valdymo deklaracijas, audito santrauką ir mokėjimo prašymus ir c) nustatyti procedūras, būtinas duomenims apie paramos gavėjus, rangovus, subrangovus ir tikruosius savininkus rinkti ir saugoti pagal Reglamento (ES) 2021/241 22 straipsnį, kad iki 2021 m. rugsėjo 30 d. būtų pateiktas pirmasis mokėjimo prašymas. Turėtų būti parengta speciali sistemos kūrimo audito ataskaita. Ataskaitoje turėtų būti analizuojami visi nustatyti susiję trūkumai ir taisomieji veiksmai, kurių imtasi arba planuojama imtis;

- (45) Graikijos sukurta kontrolės ir audito sistema yra nuosekliai parengta taip, kad atitiktų Reglamento (ES) 2021/241 reikalavimus. Vidaus kontrolės sistema grindžiama griežtais procesais ir struktūromis: kontrolės ir audito dalyvių vaidmenys ir atsakomybė yra aiškūs, atitinkamos kontrolės funkcijos yra tinkamai atskirtos ir užtikrinamas auditą atliekančių dalyvių nepriklausomumas. Finansų audito komitetas atlieka auditus, siekdamas patikrinti, ar vykdomosios institucijos, kurios turi valdyti ir įgyvendinti patvirtintus projektus, atlieka procedūras, skirtas užkirsti kelią sukčiavimui, korupcijai ir interesų konfliktų atvejams naudojant pagal Reglamentą (ES) 2021/241 skirtas lėšas, juos nustatyti ir ištaisyti, įskaitant priemones, kuriomis siekiama išvengti dvigubo finansavimo iš kitų Sąjungos programų, taip pat ar laikomasi taikomų taisyklių. Kiekviena vykdomoji institucija vertinama pagal jai būdingą ir kontrolės riziką, o Finansų audito komitetas, remdamasis rizikos veiksnių eiliškumo tvarka, nustato audito prioritetus. Dvigubo finansavimo pagal Reglamentą (ES) 2021/241 ir kitas Sąjungos programas išvengiama vykdant kelių lygmenų kontrolę. Nepriklausomi atestuoti auditoriai turėtų atlikti vykdomųjų institucijų, atsakingų už reformų ir investicijų įgyvendinimą bei valdymą, auditą. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonių koordinavimo agentūrai pavesta bendrai koordinuoti ir stebėti GAP, ji yra Graikijos valdžios institucijų ir Komisijos bendras kontaktinis punktas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonių koordinavimo agentūra mokėjimo prašymus kartu su valdymo deklaracija ir Finansų audito komiteto atliktų auditų santrauka Komisijai turėtų teikti kas pusmetį, patikrinusi, ar pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės, ir naudodamasi ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės valdymo informacine sistema. Tikimasi, kad už kontrolę atsakingi veikėjai turės teisines galias ir administracinius gebėjimus vykdyti numatytas funkcijas ir užduotis;

- (46) Graikija nurodė, kad, siekiant įvykdyti GAP aprašytus konkrečius valdymo ir ataskaitų teikimo reikalavimus, kuriama IT priemonė, skirta tarpinėms ir siektinoms reikšmėms valdyti ir ataskaitoms dėl jų teikti. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 20 straipsnio 5 dalies e punktą Graikija turėtų įgyvendinti šią priemonę, kad būtų laikomasi to reglamento 22 straipsnio;

GAP darba

- (47) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies k punktą ir V priedo 2.11 kriterijų į GAP dideliu mastu (A reitingas) įtrauktos reformų ir viešųjų investicijų projektų įgyvendinimo priemonės, kurios sudaro darnius veiksmus;

- (48) Graikijos GAP pateiktos reformos ir investicijos papildo viena kitą. Jos grindžiamos išsamiu augimo planu, kuriuo užtikrinamas jo nuoseklumas ir prisidedama prie pažangaus, integracinio ir tvaraus ekonomikos vystymosi ateityje. Keturi pagrindiniai GAP ramsčiai, būtent: a) žaliąji pertvarka; b) skaitmeninė transformacija; c) užimtumas, įgūdžiai ir socialinė sanglauda ir d) privačiosios investicijos ir ekonomikos transformacija, yra tarpusavyje labai susiję ir vienas kitą stiprina. Juose numatytos su skaitmenine transformacija susijusios priemonės, kurios yra pagrindinės priemonės, sudarančios sąlygas užtikrinti Graikijos perėjimą prie žaliosios ir žiedinės ekonomikos. Taip pat tikimasi, kad su klimatu ir tvarumu susijusių kriterijų įtraukimas į žaliosios pertvarkos ramstį paskatins skaitmeninių technologijų diegimą ir sudarys palankesnes sąlygas skaitmeninio ramsčio įgyvendinimui. Tikimasi, kad strateginės investicijos į daugiašalius skaitmeninius projektus ir naujas technologijas padės pasiekti mastą ir sąveikumą. Trečiuoju ramsčiu tikimasi užtikrinti, kad žaliąji ir skaitmeninė pertvarka būtų teisinga visoje Graikijos visuomenėje, pirmenybę teikiant tvariam darbo vietų kūrimui, švietimo sistemos ir įgūdžių tobulinimui bei aukštos kokybės ir veiksmingų sveikatos priežiūros ir socialinės priežiūros paslaugų teikimui. Ketvirtuoju ramsčiu siekiama sutelkti privačiąsias ir viešąsias investicijas, kad būtų didinamas konkurencingumas, remiamas našumas ir ilgalaikis augimas bei kuriamos naujos darbo vietos, taip pat sukurti institucines struktūras, kurios, kaip tikimasi, padės įgyvendinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką Graikijoje;

Lygybė

- (49) tikimasi, kad GAP numatytos priemonės padės spręsti problemas, susijusias su lyčių lygybe ir lygiomis galimybėmis visiems. Tarp numatytų priemonių – tikslinės reformos ir investicijos užimtumo, įgūdžių, sveikatos ir socialinės sanglaudos srityse. Tarp paramos gavėjų yra ilgalaikiai bedarbiai, neįgalieji ir benamiai, tautinių mažumų atstovai, migrantai bei prieglobsčio prašytojai ir itin skurdžiai gyvenantys žmonės. Be to, GAP siekiama didinti privačiojo ir viešojo sektoriaus informuotumą apie įvairovę ir tobulinti stebėsenos mechanizmus. Kalbant apie lyčių lygybę, GAP numatyta priemonių, kuriomis siekiama skatinti moterų dalyvavimą darbo rinkoje, be kita ko, skiriant tikslines užimtumo subsidijas, taikant kvalifikacijos kėlimo programas ir didinant ankstyvojo ugdymo ir priežiūros įstaigų skaičių. Be to, lygybės aspektas numatytas keliose kitose priemonėse, kuriomis aiškiai nesiekama skatinti užtikrinti lygių galimybių. GAP įgyvendinimo etapu turėtų būti užtikrinta, kad būtų renkami pagal lytį ir etninę kilmę suskirstyti duomenys, siekiant geriau įvertinti su lygybe susijusias problemas ir imtis veiksmų joms spręsti;

Saugumo įsivertinimas

- (50) į GAP įtrauktas investicijų į skaitmeninius pajėgumus ir ryšį saugumo įsivertinimas. Kiek tai susiję su investicijomis į ryšį, visų pirma į 5G tinklus, GAP nurodomos atitinkamos saugumo problemos ir susijusi rizika, taip pat nustatomos kiekvienos iš jų mažinimo priemonės, kurios turi būti įgyvendintos remiantis bendraisiais objektyviais kriterijais, įtrauktais į ES 5G saugumo priemonių rinkinį;

Tarpvalstybiniai ir daugiašaliai projektai

- (51) į GAP įtraukti keli tarpvalstybiniai ir daugiašaliai projektai, daugiausia skirti skaitmeniniam ramsčiui įgyvendinti. Numatyti skaitmeninio pobūdžio investiciniai projektai, pavyzdžiui, investicija į 5G koridorius, kuria taip pat tikimasi paremti tarpvalstybinį koridorių Salonikai–Sofija–Belgradas, ir mažų palydovų investicija, kuria tikimasi užtikrinti sąveiką su Europos kvantinės komunikacijos infrastruktūros (EuroQCI) iniciatyva. Be to, tikimasi, kad pagal investicijų projektą „Jūriniai šviesolaidiniai kabeliai“ bus remiamas jūrinių šviesolaidinių kabelių, skirtų sujungti žemyninei Graikijai su jos salomis ir Kipru, įrengimas. GAP taip pat numatyta investuoti į naujas itin našias kompiuterines sistemas, siekiant atnaujinti esamą nacionalinės mokslinių tyrimų ir technologijų infrastruktūros sistemą ir ją sujungti su bendrosios įmonės „EuroHPC“ superkompiuteriais, ir sukurti nacionalinį kibernetinio saugumo operacijų centrą ir sujungti jį į tinklą su panašiais kitų valstybių narių centrais. GAP toliau plėtojama Europos bendrosios duomenų infrastruktūros paslaugų ir centrinės debesijos kompiuterijos infrastruktūros ir paslaugų sistema;

Konsultavimosi procesas

- (52) GAP yra specialus skyrius, kuriame aprašomas konsultavimosi procesas, vykęs prieš pateikiant GAP Komisijai. GAP taip pat išvardyti suinteresuotieji subjektai, su kuriais buvo konsultuojamasi nuo 2020 m. liepos mėn. iki 2021 m. balandžio mėn. ir kurie prisidėjo prie GAP rengimo, įskaitant vietos ir regioninių valdžios institucijų, pramonės ir kitų ekonominių asociacijų, NVO ir pagrindinių socialinių partnerių atstovus. GAP taip pat pateikiami rekomendacijų dėl reformų ir investicijų, į kurias buvo atsižvelgta rengiant GAP, pavyzdžiai. Siekiant užtikrinti atitinkamų subjektų atsakomybę, labai svarbu, kad įgyvendinant GAP numatytas investicijas ir reformas dalyvautų visos susijusios vietos valdžios institucijos ir suinteresuotieji subjektai, įskaitant socialinius partnerius;

Teigiamas įvertinimas

- (53) Komisijai teigiamai įvertinus Graikijos GAP ir padarius išvadą, kad GAP pakankamai atitinka Reglamente (ES) 2021/241 nustatytus vertinimo kriterijus, pagal to reglamento 20 straipsnio 2 dalį ir V priedą šiame sprendime turėtų būti išdėstytos GAP įgyvendinti būtinos reformos ir investiciniai projektai, atitinkamos tarpinės bei siektinos reikšmės ir rodikliai, taip pat GAP įgyvendinti kaip negrąžintina finansinė ir paskolos parama Sąjungos skiriama suma;

- (54) Graikijos GAP visos numatytos išlaidos yra 31 164 331 515 EUR. Kadangi GAP pakankamai atitinka vertinimo kriterijus, nustatytus Reglamente (ES) 2021/241, vadovaujantis to reglamento 20 straipsnio 2 dalimi, be to, visų GAP numatytų išlaidų suma yra didesnė už Graikijai skiriamą didžiausią finansinį įnašą, Graikijos GAP skiriamas finansinis įnašas turėtų būti lygus Graikijai skiriamo finansinio įnašo visai sumai;
- (55) pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį didžiausio finansinio įnašo Graikijai apskaičiavimas turi būti atnaujintas ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d. Iš esmės pagal Reglamento (ES) 2021/241 23 straipsnio 1 dalį Graikijai turėtų būti skirta to reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyto didžiausio finansinio įnašo neviršijanti suma, dėl kurios teisinis įsipareigojimas būtų priimtas ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Jei būtina, atnaujinus didžiausią finansinį įnašą, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, nepagrįstai nedelsdama turėtų iš dalies pakeisti šį sprendimą, kad įtrauktų atnaujintą didžiausią finansinį įnašą, apskaičiuotą pagal to reglamento 11 straipsnio 2 dalį;
- (56) be to, siekdama remti papildomas reformas ir investicijas, Graikija paprašė paskolos paramos. Didžiausia Graikijos prašomos paskolos suma neviršija 6,8 % jos 2019 m. bendrųjų nacionalinių pajamų einamosiomis kainomis. GAP visų numatytų išlaidų suma yra didesnė už bendrą Graikijai skiriamo finansinio įnašo ir prašomos paskolos paramos sumą;

- (57) teiktina parama turi būti finansuojama lėšomis, kurias remdamasi Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053¹ 5 straipsniu Komisija skolinasi Sąjungos vardu. Parama turėtų būti mokama dalimis, kai Graikija patenkinamai pasiekia nustatytas atitinkamas su GAP įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes;
- (58) Graikija paprašė išankstinio finansavimo, sudarančio 13 % finansinio įnašo ir 13 % paskolos. Ta suma Graikijai turėtų būti skiriama, jeigu įsigalioja susitarimas, numatytas Reglamento (ES) 2021/241 23 straipsnio 1 dalyje, (toliau – finansavimo susitarimas) ir paskolos susitarimas, numatytas to reglamento 15 straipsnio 2 dalyje, (toliau – paskolos susitarimas), ir vadovaujantis tais susitarimais;
- (59) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio jokių procedūrų, susijusių su Sąjungos lėšų skyrimu pagal bet kurią kitą Sąjungos programą, išskyrus pagal Priemonę, arba procedūrų, kurios susijusios su vidaus rinkos veikimo iškraipymu ir gali būti vykdomos, visų pirma pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad pagal Sutarties 108 straipsnį valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

¹ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas (OL L 424, 2020 12 15, p. 1).

I straipsnis

GAP įvertinimo patvirtinimas

Graikijos GAP įvertinimas remiantis Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalyje numatytais kriterijais patvirtinamas. GAP numatytos reformos ir investiciniai projektai, GAP stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka ir tvarkaraštis, įskaitant atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes, taip pat su paskolos mokėjimu susijusias papildomas tarpines ir siektinas reikšmes, atitinkami rodikliai, susiję su numatytų tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimu, ir Komisijai užtikrinamos visapusiškos prieigos prie pagrindinių susijusių duomenų tvarka yra išdėstyti šio sprendimo priede.

2 straipsnis
Finansinis įnašas

1. Sąjunga Graikijai kaip negrąžintiną paramą skiria 17 769 942 602 EUR finansinį įnašą¹. Dėl skiriamos 13 515 279 418 EUR sumos turi būti teisiškai įsipareigota ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Jeigu, pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį atlikus atnaujinimą, atnaujintas didžiausias finansinis įnašas Graikijai yra lygus 17 769 942 602 EUR sumai arba didesnis už ją, dėl skiriamos papildomos 4 254 663 184 EUR sumos turi būti teisiškai įsipareigota nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. Jeigu, pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį atlikus atnaujinimą, atnaujintas didžiausias finansinis įnašas Graikijai yra mažesnis nei 17 769 942 602 EUR suma, dėl atnaujinto didžiausio finansinio įnašo ir 13 515 279 418 EUR sumos skirtumo turi būti teisiškai įsipareigota pagal Reglamento (ES) 2021/241 20 straipsnio 8 dalyje nustatytą procedūrą nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

¹ Ši suma atitinka finansinį asignavimą, atskaičius proporcingą Graikijos Reglamento (ES) 2021/241 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų išlaidų dalį, apskaičiuotą pagal to reglamento 11 straipsnyje nustatytą metodiką.

2. Sąjungos finansinį įnašą Komisija Graikija skiria dalimis pagal šio sprendimo priedą. 2 310 092 538 EUR suma skiriama kaip išankstinio finansavimo mokėjimas, lygus 13 % finansinio įnašo. Išankstinį finansavimą ir paramos dalis Komisija gali išmokėti viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Dalinių išmokų dydis priklauso nuo turimo finansavimo.
3. Išankstinis finansavimas skiriamas, jeigu įsigalioja finansavimo susitarimas, ir vadovaujantis tuo susitarimu. Išankstinis finansavimas patvirtinamas jį proporcingai atskaičius iš paramos dalių mokėjimo.
4. Paramos dalių išmokėjimas pagal finansavimo susitarimą priklauso nuo turimo finansavimo ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnį priimto Komisijos sprendimo, kad Graikija patenkinamai pasiekė nustatytas atitinkamas su GAP įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes. Tam, kad atitiktų mokėjimo reikalavimus, Graikija turi pasiekti tarpines ir siektinas reikšmes ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 31 d., jeigu įsigalioja 1 dalyje nurodyti teisiniai įsipareigojimai.

3 straipsnis
Paskolos parama

1. Sąjunga Graikijai skiria ne didesnę kaip 12 727 538 920 EUR paskolą.
2. Paskolos paramą Komisija Graikijai skiria dalimis pagal šio sprendimo priedą.
1 654 580 060 EUR suma skiriama kaip išankstinio finansavimo mokėjimas, lygus 13 % paskolos. Išankstinį finansavimą ir paramos dalis Komisija gali išmokėti viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Dalinių išmokų dydis priklauso nuo turimo finansavimo.
3. Išankstinis finansavimas skiriamas, jeigu įsigaliojo paskolos susitarimas, ir vadovaujantis tuo susitarimu. Išankstinis finansavimas patvirtinamas jį proporcingai atskaičius iš paramos dalių mokėjimo.
4. Paramos dalių išmokėjimas pagal paskolos susitarimą priklauso nuo turimo finansavimo ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnį priimto Komisijos sprendimo, kad Graikija patenkinamai pasiekė nustatytas papildomas su paskola ir GAP įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes. Kad atitiktų mokėjimo reikalavimus, Graikija turi pasiekti papildomas su paskola susijusias tarpines ir siektinas reikšmes ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 31 d.

4 straipsnis
Sprendimo adresatas

Šis sprendimas skirtas Graikijos Respublikai.

Priimta ...

Tarybos vardu
Pirmininkas
